

# Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

## VSO Parkschool (12QN00)

**2021-2022**

# Inhoudsopgave

## **1 Inleiding**

## **2 Onze school & passend onderwijs**

- 2.1 Algemene gegevens
- 2.2 Visie
- 2.3 Onderwijs en ondersteuning
- 2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen

## **3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school**

- 3.1 Deskundigheid
- 3.2 Voorzieningen
- 3.3 Onderwijsaanbod
- 3.4 Methoden
- 3.5 Fysieke ruimten
- 3.6 Protocollen
- 3.7 Leerkrachtvaardigheden

## **4 Organisatie van de ondersteuning**

- 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
- 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

## **5 Planvorming en cyclisch werken**

- 5.1 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

## **6 Bijlage**

# 1. Inleiding



## Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.



## Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.



## Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.



## Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

## 2. Onze school & passend onderwijs

### 2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	oktober 2021
Naam van onze school	De Parkschool
Onderwijstype	Voortgezet speciaal onderwijs (VSO)
Naam van ons schoolbestuur	Stichting Kindante
Naam samenwerkingsverband	Samenwerkingsverband VO Westelijke Mijnstreek
Onderwijssoorten	VSO-MG VSO-ZML

## 2.2 Visie

### Ons onderwijsconcept

Ontwikkelingsgericht onderwijs

#### Toelichting op onderwijsconcept

*Het kind staat voorop! 'Leren leren en leren leven' staat daarbij centraal. Dat doen wij door het ontdekken, ontwikkelen, samenbrengen, inzetten en benutten van talenten!*

De Parkschool verzorgt onderwijs aan leerlingen met een lichte, matige en ernstige verstandelijke beperking, waarbij de leerling in zijn "leren leren" en "leren leven" centraal staat. Wij willen de leerlingen voorbereiden op een zo zelfstandig mogelijk bestaan met een voor hen passende (werk)plek in de samenleving. Hierbij wordt rekening gehouden met de interesses, talenten en mogelijkheden van elke leerling afzonderlijk. Dit alles gebeurt in overleg met leerling en ouders/verzorgers en samen met ketenpartners.

*Wij geven richting en bieden ruimte!*

Wij vinden het belangrijk dat onze school meewerkt aan de brede vorming van leerlingen. Dat gebeurt door een plek te vormen binnen de regio waar ontmoetingen kunnen plaats vinden tussen leerkrachten, ouders, leerlingen en/ of functionarissen van maatschappelijke instituten.

De ontwikkelingsmogelijkheden van onze leerlingen worden mede bepaald door de aard van hun handicap. Hiervan uitgaande is adaptief onderwijs een van de pijlers in het onderwijs. Door middel van adaptief onderwijs besteden we ook aandacht aan normen en waarden zodat de leerlingen zo optimaal mogelijk kunnen functioneren in de maatschappij.

Ook het Opbrengstgericht en Datagestuurd 'passend' onderwijs behoort tot de uitgangspunten van de Parkschool. Opbrengstgericht werken is een manier van werken die uitgaat van de leeropbrengsten van leerlingen. Datagestuurd werken is een manier van werken waarbij de toetsgegevens bepalen welke doelen voor de leerling gesteld worden.

## 2.3 Onderwijs en ondersteuning

### Kenmerkend voor onze leerlingen

De Parkschool biedt een vorm van speciaal onderwijs aan een specifieke groep leerlingen, namelijk leerlingen die zeer moeilijk leren en zeer moeilijk lerenden met een meervoudige handicap. De school is voor hen de enig mogelijke vorm van onderwijs en dus meestal ook eindonderwijs (VSO). De leerlingen die onze school bezoeken zijn in de eerste plaats leerlingen die in ontwikkeling zijn.

De Parkschool is tevens gespecialiseerd in de opvang van (laag functionerende) leerlingen met autisme (voorheen steunpuntschool autisme). Binnen school wordt gestreefd naar een sterke prikkelbalans voor deze leerlingen door de voorwaarden zo optimaal mogelijk te maken, o.a. door veel aandacht voor visualisatie en duidelijkheid (Teacch methodiek).

De gevarieerdheid van de zeer moeilijk lerende schoolbevolking is al een aantal jaren gestadig toegenomen. De populatie van de leerlingen bestaat uit leerlingen met een ruimer leervermogen maar ook met omvangrijkere sociaal-emotionele problemen (zmk), als uit leerlingen met een nog geringer leervermogen (MG). De heterogeniteit neemt toe met leerlingen die een totaal andere onderwijsproblematiek met zich meebrengen. Het aantal leerlingen met een ASS-problematiek is ruim een derde.

### Sterke punten in onze ondersteuning

Voor leerlingen met extra aanvullende specifieke ondersteuningsbehoeften heeft de Parkschool een zorgteam van Daelzicht in huis (gefinancierd middels de doelgroeparrangementen onderwijs-jeugdhulp Zuid-Limburg). Deze doelgroeparrangementen zijn in plaats van de jaarlijkse individuele beschikking.

Door zorg in huis te hebben, kan meer preventief dan curatief gewerkt worden. Het is laagdrempelig en efficiënt. De leerkracht komt weer toe aan het lesgeven.

Door de aanwezigheid van zorg in de groep wordt ongewenst gedrag zo vroeg mogelijk omgebogen en wordt zoveel mogelijk voorkomen dat de situatie escaleert. Zo kan het onderwijs doorlopen.

Vanwege de positieve ervaringen en de effecten die middels de inzet van de doelgroeparrangementen zijn bereikt, wil de Parkschool deze werkwijze ook gaan inzetten voor leerlingen die een WLZ-indicatie hebben. Een praktisch gevolg hiervan is dat de Parkschool samen met ouders, indien nodig, afspraken gaat maken over de inzet van een deel van het WLZ-budget ten behoeve van de zorgondersteuning op school. De behoefte aan zorgondersteuning verdwijnt immers niet als een leerling naar school komt. Het gaat dan ook om zorgondersteuning tijdens onderwijstijd.

### Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

#### Ambities Parkschool:

- Adaptief onderwijs als grondhouding blijven borgen.
- Extra aandacht voor leergebiedoverstijgende vakgebieden borgen, o.a. middels Leefstijl en lessen 'leren leren'.
- Optimale leerlingenzorg conform huidige situatie uitgewerkt met nieuwe richtlijnen en ontwikkelingen vanuit leerlijnen en maatschappelijke ontwikkelingen, in samenspraak met ouders/ verzorgers.
- Het leerlingvolgsysteem (EduMaps) steeds verder blijven uitbouwen tot het ondersteuningsmiddel van de inhoud van onderwijs en handelingsplanning, zodat onze werkwijze optimaal is toegespitst op de behoeften van onze leerlingen.
- Inspelen op onderwijsontwikkelingen (o.a. Teach like a Champion) en aandacht voor de 21 first century skills. We hechten belang aan een schoolsituatie waarin het ICT-onderdeel

optimaal tot zijn recht komt als onderwijsmiddel, als middel voor leerlingvolgsysteem en handelingsplanning en als middel in de communicatie.

- Samenwerking met externe partners (o.a. gemeente, Daelzicht, stage- en werkplekaanbieders, andere scholen binnen het cluster MaatKRACHT) handhaven en verder uitbouwen.
- De omgeving (school) blijven aanpassen aan de behoeften van onze leerlingen (prikkelarm en functioneel).
- Ouderbetrokkenheid borgen door middel van ouderavonden, ouderraad, MR, ouderpanel en OOGOO (Op Overeenstemming Gericht Overleg met Ouders/ verzorgers).

### **Speerpunten Parkschool:**

- Een veilige (leer)omgeving voor alle leerlingen en medewerkers. Door middel van adaptief onderwijs willen wij ervoor zorgen dat onze leerlingen zich competent en autonoom voelen en onderling en met medewerkers een goede relatie hebben.
- Kwalitatief hoogwaardig onderwijs waarbij ons onderwijsaanbod is afgestemd op de verschillen tussen de leerlingen door middel van gedifferentieerde inzet van personeel, een flexibele organisatie en een rijke leeromgeving met een veelheid aan leerbronnen, oftewel: onderwijs dat zoveel mogelijk is afgestemd op de ondersteuningsbehoeften van onze leerlingen.
- Onze leerlingen een aantal zinvolle functionele en doelmatige vaardigheden en attitudes bijbrengen, die van wezenlijk belang zijn om tot een persoonlijk niveau van zelfstandig functioneren te komen, met andere woorden: onderwijs dat een brede ontwikkeling bij de leerlingen nastreeft.
- Ouders/ verzorgers en omgeving betrekken in onze aanpak voor wat betreft het leveren van een bijdrage aan het vorm geven aan goed burgerschap en sociale integratie, o.a. middels educatief partnerschap met ouders/verzorgers ten einde optimale omstandigheden te creëren voor de ontwikkeling en het leren van kinderen, thuis en op school.

## 2.4 Ondersteuning aan onze leerlingen

Deze paragraaf beschrijft welke ondersteuning wij bieden aan al onze leerlingen, en welke ondersteuning wij bieden aan leerlingen die meer ondersteuning of meer uitdaging nodig hebben.

### Ondersteuningsbehoeften van onze leerlingen

Deze paragraaf beschrijft in welke ondersteuningsbehoeften onze school wil voorzien.

Cognitieve ondersteuningsbehoefte(n)
Zeer moeilijk lerend/zwak begaafd
Lager dan zeer moeilijk lerend / EMB



### 3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

#### Legenda



Op de school aanwezig



Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur



Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

#### 3.1 Deskundigheid

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de deskundigheden die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Deskundige	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Autisme-specialist			
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)			
Gedrag / sociale vaardigheden specialist			
Gedragswetenschapper			
Laagbegaafdenspecialist			
Logopedist			
Reken-/wiskunde-specialist			




Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Intern begeleider (zorgcoördinator)			
Ergotherapeut			
Trainers Brug naar Werk			
Zorgondersteuning			
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper			
Ambulant begeleider			
Schoolmaatschappelijk werken/ gezinsspecialist			
Jeugdarts			
Ambulant begeleider cluster 3			

### **Toelichting deskundigheid**

De Parkschool is een school voor zowel SO als VSO. Bij het invullen van de rapporten is zoveel mogelijk uitgegaan van de situatie op het VSO. Een aantal personen werkt echter zowel voor het SO als het VSO, waardoor het aantal taakuren voor het VSO niet zuiver te bepalen is.

### 3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Time-out voorziening (met begeleiding)			
Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Auti-klas			
Doelgroeparrangement onderwijs-jeugdhulp			

#### Toelichting voorzieningen

##### Auti-klas:

De auti-klas is een groep voor leerlingen met een gediagnostiseerde/ gesignaleerde stoornis die binnen het autistisch spectrum valt, waarbij het leren en sociaal functioneren ernstig bemoeilijkt wordt. De pedagogische en didactische benadering zal zoveel mogelijk worden afgestemd op de individuele behoeften van de leerlingen met autisme. Er wordt hoofdzakelijk gewerkt volgens een anti-gerichte aanpak, waarbij duidelijkheid en voorspelbaarheid uitgangspunten zijn. Er is veel aandacht voor visualisatie en communicatie. Om een zo groot mogelijke zelfstandigheid/ sociale zelfredzaamheid te bevorderen wordt er o.a. gewerkt volgens het TEACCH principe.






Problemen met de sensorische prikkelverwerking worden in kaart gebracht en er wordt waar mogelijk naar oplossingen gezocht. Naast een homogene auti-groep zijn er structuurgroepen, waarin naast leerlingen met ASS ook andere leerlingen zitten die qua onderwijsorganisatie baat hebben bij meer duidelijkheid en voorspelbaarheid. Indien mogelijk integreren auti-leerlingen binnen heterogene groepen, waarbij de voor hen specifieke aanpak voortgezet wordt. Het is van belang dat bij aangeleerde vaardigheden aandacht is voor de transfer naar andere situaties.

##### Doelgroeparrangementen onderwijs-jeugdhulp:


Voor leerlingen met extra aanvullende specifieke ondersteuningsbehoeften heeft de Parkschool een zorgteam van Daelzicht in huis (gefinancierd middels de doelgroeparrangementen onderwijs-jeugdhulp Zuid-Limburg). Vanwege de positieve ervaringen en de effecten die middels de inzet van de doelgroeparrangementen zijn bereikt, wil de Parkschool deze werkwijze ook gaan inzetten voor leerlingen die een WLZ-indicatie hebben.

### 3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Onderwijsaanbod	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanbod executieve functies			
Aanbod laagbegaafdheid			
Aanbod motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanbod sociaal emotionele ontwikkeling			
Aanbod spraak/taal			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Gedifferentieerde instructie			

#### Toelichting onderwijsaanbod

De Parkschool is een school voor zeer moeilijk lerende kinderen. Leerstoornissen als dusdanig zijn niet geïndiceerd binnen dit type onderwijs. De leerkrachten leveren maatwerk in de dagelijkse onderwijspraktijk. Leerlijnen zijn leidend binnen het onderwijsprogramma.

### 3.4 Methoden

De onderstaande lijst toont de methoden die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Methoden	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanpak emotionele ontwikkeling (bijv. faalangst)			
Aanpak gedrag(sproblemen)			
Aanpak motorische/fysieke ontwikkeling			
Aanpak sociale veiligheid			
Agressieregulatietraining			
Rouwverwerking			
Time-out aanpak			
Training sociale vaardigheden			
Training studievaardigheden			
Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Taaltraining			
Verkeerstraining			

#### Toelichting methoden

Onderstaand volgt een korte beschrijving m.b.t. een aantal methodieken dat op de Parkschool wordt toegepast:

##### **Aanpak emotionele ontwikkeling/ sociale vaardigheden:**

Schoolbreed is afgesproken dat Leefstijl (sociaal-emotionele ontwikkeling) twee keer per week op het lesrooster staat. Leefstijl is een methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling waarbij de volgende thema's jaarlijks terugkomen: De groep? Dat zijn wij!; Praten en luisteren; Ken je dat gevoel?; Ik vertrouw op mij; Iedereen anders, allemaal gelijk en Lekker gezond. Een aantal klassen maakt gebruik van de Leefstijlklappers met de thema's Goed begonnen is half gewonnen; Heldere communicatie; Sterk door gevoelens; Goed voor mezelf; Sterk in samenwerk en Opgelost!. Tevens volgen bijna alle groepen de training 'Rots en Water'.

Vanaf de leeftijd van 16 jaar kunnen leerlingen de cursus Brug naar Werk volgen. In deze cursus werken leerlingen aan leergebiedoverstijgende competenties die nodig zijn om op een werkplek en in de maatschappij te kunnen functioneren.

##### **Aanpak gedrag(sproblemen):**

Vanuit de doelgroeparrangementen onderwijs-jeugdhulp Zuid-Limburg is zorgondersteuning door Daelzicht operationeel (casemanager en zorgteam). Met de inzet van de doelgroeparrangementen kan de Parkschool het onderwijs en de zorg optimaal op elkaar afstemmen en integreren. Onderwijs en zorg worden in gezamenlijkheid opgestart; bij de leerlingen die veel zorg nodig hebben wordt gebruik gemaakt van de ondersteuning door Daelzicht. Hierdoor is het mogelijk om gedragsplannen te integreren in de schoolomgeving (preventieve werking). Tevens kunnen leerkrachten de gedragsdeskundige/ casemanager van Daelzicht consulteren voor individuele vragen/ casussen.

Vanwege de positieve ervaringen en de effecten die middels de inzet van de doelgroeparrangementen zijn bereikt, wil de Parkschool deze werkwijze ook gaan inzetten voor kinderen die een WLZ-indicatie hebben. Een praktisch gevolg hiervan is dat de Parkschool samen met ouders, indien nodig, afspraken gaat maken over de inzet van een deel van het WLZ-budget ten behoeve van de zorgondersteuning op school. De behoefte aan zorgondersteuning verdwijnt immers niet als een leerling naar school komt. Het gaat dan ook om zorgondersteuning tijdens onderwijstijd.

**Aanpak motorische/ fysieke ontwikkeling:**

De Parkschool heeft een vakleerkracht bewegingsonderwijs die les geeft aan alle groepen. Deze lessen zijn gericht op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van de leerling. Tevens heeft de Parkschool een ergotherapeut die adviezen geeft om de leerlingen de dagelijkse activiteiten zo optimaal mogelijk te laten uitvoeren. Verder heeft de Parkschool een aantal leskisten van Zedemo. Zedemo traint basishandvaardigheden die nodig zijn voor zelfredzaamheid en het verrichten van arbeid.

**Aanpak sociale veiligheid:**

In het schoolveiligheidsplan van de Parkschool staat het beleid op het terrein van agressie, geweld, seksuele intimidatie en pesten beschreven.

**Agressieregulatietraining:**

Het team van de Parkschool is geschoold m.b.t. het omgaan met agressie en geweld. Tijdens deze trainingsmomenten zijn tools aangereikt die toegepast kunnen worden om een agressieve leerling te helpen bedaren.

**Taaltraining:**

Leerlingen krijgen onderwijs op maat. Aanvullend op het gebied van taaltraining is dat de Parkschool kijkt of een leerling in aanmerking komt voor logopedie. In enkele groepen wordt klassikaal logopedieles gegeven.

**Time-out aanpak:**

De Parkschool heeft een prikkelarme ruimte, die gebruikt kan worden als 'uitraasruimte' en als een 'time out' om op een positieve manier de alertheid te reguleren.

**Training studievoordigheden:**

Expliciete aandacht voor leren leren vindt plaats middels de lessen leren leren van CED. Hierbij gaat het om de thema's aan regels houden, hulp vragen, instructie opvolgen, omgaan met tijd, oplossingsgericht werken, reflectie op eindproduct, reflectie op werkwijze, samenwerken, verantwoordelijkheid, voorbereiden, werken volgens een stappenplan en zelfstandig werken.

**Verkeerstraining:**

Leerlingen die veel met de fiets aan het verkeer deelnemen kunnen meedoen aan de cursus Veilig Verkeer Nederland. Tijdens het praktisch verkeersexamen wordt getoetst of de leerlingen de theorie goed kunnen toepassen in het echte verkeer.

### 3.5 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoeften tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten
Prikkelarme werkplek of stilleruimte
Ruimte met individuele werkplekken
Ruimte voor één op één begeleiding
Ruimte voor een time-out
Ruimte met specifiek functies voor bewegings- en leerbehoeften of SOVA
Behandelingsruimte
Ontspanningsruimte
Praktijklokalen/-voorzieningen keuken
Praktijklokalen/-voorzieningen tuin(kas)
Verzorgingsruimte
Anders, namelijk ...
Praktijklokalen/-voorzieningen techniek
Praktijklokalen/ -voorzieningen arbeidstraining
Praktijklokalen/-voorzieningen Ons Huis
Snoezelruimte

#### Toelichting fysieke ruimten

Onderstaand volgt een korte beschrijving m.b.t. de ruimtes op de Parkschool:

##### **Prikkelarme en individuele werkplek of stilleruimte:**

De meeste leerlingen hebben baat bij een prikkelarme en individuele werkplek. In de meeste lokalen wordt dit gerealiseerd door te werken met individuele tafels (geen tafelgroepjes). Eventueel kan gebruik worden gemaakt van een Soluss-concentratiescherm. In de anti-groepen wordt gebruik gemaakt van anti-kasten waardoor de werkplek zo veel mogelijk afgeschermd is.

##### **Ruimte voor één op één begeleiding:**

Een aantal (WLZ-)leerlingen ontvangt één op één begeleiding. Afhankelijk van de beschikbaarheid kan deze begeleiding worden ingezet in een kantoortje, in de zaal of op de gang. Tevens komt het voor dat leerlingen in de klas één op één begeleiding ontvangen.

##### **Ruimte voor een time-out:**

De Parkschool heeft twee ruimtes die dienst doen als time-out plek.

**Ruimte met specifieke functies voor bewegings- en leerbehoeften of SOVA:**

De Parkschool heeft de beschikking over een speel-leerlokaal. In deze ruimte vindt o.a. de 'Rots en Water'-training plaats. Ook kunnen hier bijvoorbeeld de bewegingsoefeningen uit Leefstijl gedaan worden. Leefstijl is een methode voor sociale vaardigheden waarbij ervaringsgericht leren centraal staat. Dit gebeurt tijdens de groepsactiviteiten die de wisselwerking tussen leerlingen stimuleren. Tevens beschikt de Parkschool over een gymzaal.

**Behandelingsruimte:**

De Parkschool beschikt over kantoren waar de diverse disciplines van de Parkschool gebruik van maken (orthopedagoog, logopedist etc.). Deze kantoren gelden als behandelingsruimte voor bijvoorbeeld logopedie, intelligentieonderzoek en persoonlijke gesprekken.

**Ontspanningsruimte:**

De Parkschool beschikt over een zaal die voor diverse (ontspannings)doeleinden gebruikt wordt. Op dinsdag en donderdag wordt deze zaal als kantine gebruikt waar leerlingen hun gezonde lunch kunnen nuttigen. Deze lunch wordt op school verkocht en is klaargemaakt door de leerlingen onder leiding van de leerkrachtondersteuner huishoudkunde. Ook de diverse feesten worden in de zaal gevierd (Sinterklaas, Kerst, carnaval, Pasen, etc.). In deze zaal is tevens een podium met theaterdoeken aanwezig.

**Praktijklokalen/- voorzieningen keuken:**

De Parkschool beschikt over een Professionele keuken waar alle VSO-klassen volgens rooster huishoudkundeles hebben onder leiding van de vakdocent. Vaardigheden m.b.t. koken, tafel dekken, afwassen, schoonmaken en inrichten komen tijdens deze lessen aan bod. Vanaf de leeftijd van 16 jaar kunnen de leerlingen deelnemen aan de cursussen Werken in de groot keuken, Werken in de bediening en Schoonmaak in de groot huishouding en hiervoor officiële certificaten behalen. Dit is mede afhankelijk van het niveau en de interesses van de leerling.

**Praktijklokalen/- voorzieningen tuin(kas):**

De Parkschool beschikt over een tuin en tuinkas waar alle VSO-klassen volgens rooster les 'Groen' hebben onder leiding van de vakdocent. Vaardigheden m.b.t. tuin- en dierverzorging komen tijdens deze lessen aan bod. Vanaf de leeftijd van 16 jaar kunnen de leerlingen deelnemen aan de cursussen Wieden/ schoffelen/ uitharken, Grasmaaien, Graskant steken, Afzetten, Haag knippen en Boom planten en hiervoor officiële certificaten behalen. Dit is mede afhankelijk van het niveau en de interesses van de leerling.

**Praktijklokalen/- voorzieningen techniek:**

De Parkschool beschikt over een technieklokaal waar alle VSO-klassen volgens rooster techniekles hebben onder leiding van de vakdocent. Vaardigheden m.b.t. technische toepassingen en technisch onderhoud komen tijdens deze lessen aan bod. Vanaf de leeftijd van 16 jaar kunnen de leerlingen deelnemen aan de cursussen Fietstechniek, Houtbewerking, Schilderen en VCA en hiervoor officiële certificaten behalen. Dit is mede afhankelijk van het niveau en de interesses van de leerling.

**Praktijklokalen/- voorzieningen arbeidstraining:**

De Parkschool beschikt over een lokaal voor arbeidstraining waar een deel van de VSO-klassen volgens rooster arbeidstraining heeft onder leiding van de vakdocent. Vaardigheden m.b.t. taakaanpak, reflectie op werk, hulp vragen, zelfstandig werken en samenwerken komen tijdens deze lessen aan bod. Tijdens deze lessen wordt gebruik gemaakt van de materialen van Zedemo.

**Praktijklokalen/- voorzieningen Ons Huis:**

De Parkschool beschikt over een huurhuis waar alle VSO-klassen volgens rooster naar toe gaan. De geleerde vaardigheden m.b.t. huishoudkunde, tuin, techniek en arbeidstraining kunnen hier in de praktijk worden toegepast.



**Verzorgingsruimte:**

De Parkschool heeft de beschikking over doucheruimtes en (aangepaste) toiletten.

**Snoezelruimte:**

Snoezelen is een ontspanningsgerichte activiteit waar met hulp van selectief aanbieden van zintuiglijke prikkels een belevingswereld geboden wordt, in een sfeervolle omgeving, volgens eigen keuze en tempo, met als doel tot rust te komen, te genieten en contact te bevorderen. In eerste instantie wordt de snoezelruimte op de Parkschool gebruikt voor de leerlingen van de anti-/structuurgroepen. De ergotherapeute kijkt voor welke leerlingen van de overige groepen de snoezelruimte gebruikt kan worden. Voor het gebruik van de snoezelruimte is een rooster opgesteld.

**Zwembad:**

Enkele groepen van het VSO gaan op maandagochtend zwemmen bij zwembad De Nieuwe Hateboer (extern).

### 3.6 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
<b>Veiligheid</b>	<b>Antwoord</b>
Leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig	Ja
Personeel zorgt voor respectvolle omgang	Ja
School heeft inzicht in veiligheidsbeleving	Ja
School heeft veiligheidsbeleid	Ja

### 3.7 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

#### Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
Z	Zeer zwak
O	Onvoldoende
V	Voldoende
G	Goed

Leerkrachtvaardigheden	#	Z	O	V	G
Handelingsgericht werken	14	0 %	0 %	36 %	64 %

Indicator HGW	Score
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	Goed
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	Goed
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Goed
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Goed
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Goed
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Goed
Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	Voldoende
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Voldoende
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	Goed
Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Goed
Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	Voldoende
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	Goed

Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	Voldoende
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Voldoende

## 4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

### 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

#### Inrichting ondersteuningsroute

Om te bepalen of en wanneer een leerling in aanmerking komt voor de doelgroeparrangementen onderwijs-jeugdhulp, hanteert de Parkschool een stroomschema.

Bij de (collectieve) doelgroeparrangementen onderwijs-jeugdhulp Zuid-Limburg haalt de Parkschool zorg in huis. De gemeente heeft hiervoor een subsidie beschikbaar gesteld. In de praktijk betekent dit dat een begeleider van Daelzicht in de klas is, die verantwoordelijk is voor de zorg van meerdere kinderen met extra aanvullende specifieke ondersteuningsbehoeften. Leerkrachten komen zo meer toe aan hun kerntaak: 'het lesgeven'. Uitgangspunt is de zorgvraag van de leerling en van daaruit wordt gekeken welke ondersteuning van zorg nodig en passend is. Vanwege de positieve ervaringen en de effecten die middels de inzet van de doelgroeparrangementen zijn bereikt, wil de Parkschool deze werkwijze ook gaan inzetten voor kinderen die een WLZ-indicatie hebben. Een praktisch gevolg hiervan is dat de Parkschool samen met ouders, indien nodig, afspraken gaat maken over de inzet van een deel van het WLZ-budget ten behoeve van de zorgondersteuning op school. De behoefte aan zorgondersteuning verdwijnt immers niet als een leerling naar school komt. Het gaat dan ook om zorgondersteuning tijdens onderwijstijd.

#### Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

Onze school werkt samen met ouders.

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de:

- Leraar / mentor
- Intern begeleider
- Zorgcoördinator
- Directie, team- of afdelingsleider
- Gedragsspecialist / orthopedagoog

#### Aanmeldproces

Wanneer een leerling wordt aangemeld bij onze school wordt altijd onderzocht wat zijn/haar extra onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften zijn voordat de leerling ingeschreven wordt op school.

Wanneer de school niet kan voldoen aan de onderwijs- en/of ondersteuningsbehoefte van een leerling wordt er gezocht naar een passende plek.

Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening of de vorige school.

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Intern begeleider / zorgcoördinator
- Directie

## 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

### Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Regulier basisonderwijs (bao)
Speciaal basisonderwijs (sbo)
Regulier voortgezet onderwijs (vo)
Speciaal onderwijs (so)
Voortgezet speciaal onderwijs (vso)

### Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Centrum Jeugd en gezin (CJG)
Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
Jeugdhulpverlening
Leerplichtambtenaar
Lokale overheid/gemeente
Schoolmaatschappelijk werk / gezinswerker

### Andere keten-/kernpartners

Daelzicht (zorginstelling)
Samenwerkingsverbanden
Schoolbestuur Stichting Kindante
UWV, jobcoach, stage- en werkplekaanbieders

### Integraal aanbod

Onderwijs en paramedische zorg zijn geïntegreerd  
Onderwijs en opvoedkundige zorg zijn geïntegreerd

### Toelichting samenwerking

Door de doelgroeparrangementen onderwijs-jeugdhulp Zuid-Limburg is er een integraal aanbod betreffende onderwijs en zorg.

## 5. Planvorming en cyclisch werken

In dit hoofdstuk is beschreven hoe we binnen onze school de ondersteuning borgen door cyclisch werken in een PDCA-cyclus.

### 5.1 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Hierin staan de onderwijsdoelen en ondersteuning beschreven.

De OPP's van onze leerlingen worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.

De volgende functionaris(sen) is/zijn verantwoordelijk voor de actualisatie: orthopedagoog, intern begeleider en leerkracht.

## 6. Bijlage

### Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulante begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.
Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskunde problemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.



Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.